

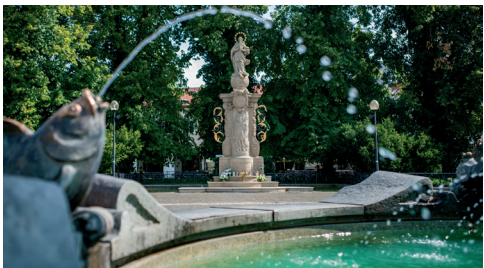
Ak by ste sa pozreli na Žilinu z vtáčej perspektívy, zistili by ste, že sa rozprestiera na severozápade Slovenska v **Žilinskej kotline**, na sútoku troch riek – **Váh, Kysuca a Rajčianka**. Už od raného stredoveku mala Žilina všetky predpoklady na to, aby na jej území vznikla **metropola severozápadného Slovenska**. Vďaka výhodnej polohe – **na križovatkách obchodných ciest**, je Žilina od nepamäti spätá s rozvojom obchodu a priemyslu. A tak je tomu dodnes. Žilina je dynamicky sa rozvíjajúcim moderným mestom, ktorého priateľská atmosféra, plná farieb a vôní, si vás okamžite podmaní, skrátka je to mesto, kde to žije...

Pozývame vás na návštevu Žiliny, aby ste sa mohli na vlastné oči presvedčiť o **jedinečnosti nášho**

mesta. Centrum mesta nie je rozlohou veľké. Je možné ho prejsť z jedného konca na druhý za pár hodín, a to vám ešte zostane čas vychutnať si jeho atmosféru na námestiach, v štýlových kaviarňach, reštauráciách, čajovniach...

Ak pricestujete do nášho mesta vlakom alebo autobusom, pokračujte po **Národnej ulici**, miestne nazývanej „Masaryčka“. Za niekoľko minút sa pred vami otvorí nádherný pohľad na **Katedrálu Najsvätejšej Trojice s balustrádou**, pripomínajúci „pražské Hradčany“, nazývaný tiež „Žilinské Atény“. Z **Námestia Andreja Hlinku**, ktorému dominuje „Spievajúca fontána“, neodmysliteľná kulisa svadobných fotografií, pokračujte Farskými schodmi a Farskou uličkou na **Mariánske námestie**. Toto námestie predsta-

vuje **historické srdce Žiliny**. Vďaka štvorcovému pôdorysu (približne 100 x 100 m) a arkádam s podsieňami (miestne nazývanými laubne) vytvára neopakovateľnú atmosféru, jedinečnú svojho druhu na Slovensku. Aký bol a aký je význam laubní? V minulosti pod nimi predávali svoj tovar majitelia domov na námestí, najbohatší kupci a remeselníci v meste. Dnes mnohí ocenia ich praktickosť, najmä počas horúcich letných alebo upršaných dní. Uprostred námestia sa nachádza **baroková socha Nepoškvrnenej Panny Márie - Immaculata** na podstavci s reliéfom sv. Floriána, patróna požiarnikov. Bola postavená v roku 1738 na počesť zavŕšenia rekatolizácie v meste. Sv. Florián má tiež na námestí svoje opodstatnenie, pretože mesto postihlo niekoľko ničivých požiarov, ktoré zmenili jeho pôvodný ráz. Ten posled-

ný, najknižejší z roku 1886 pripomína **vľajka s dátumom**, nachádzajúca sa na budove pri **radnici**, ktorá sa pýši pôvodnými gotickými pivnicami. K námestiu sa viaže legenda o prepojení objektov podzemnými chodbami. Objavila sa dokonca i zvesť, že jedna z týchto chodieb ústi až na Budatínskom hrade. V súčasnosti sú jedinými zachovanými podzemnými chodbami katakomby pod **jezuitským kláštorom a Kostolom Obrátenia sv. Pavla Apoštola** a tieto barokové stavby tvoria významnú dominantu západnej strany Mariánskeho námestia. Ak chcete navštíviť Žilinské katakomby, Turistická informačná kancelária mesta Žilina vám sprostredkuje ich prehliadku. V kláštore sa počas druhej svetovej vojny ukrývalo niekoľko židovských detí, ktorým sa vďaka pomoci sestier Rádu sv. Vincenta de Paul podarilo

prežiť. Atmosféru námestia si môžete vychutnať posedením na lavičkách či letných terasách za sprievodu harmonikára alebo tónov Žilinskej zvonkohry. Jeho pozoruhodnosťou je, že z každého jeho rohu vychádza pár ulíc (domy na dvoch majú tiež laubne). Ak sa vyberiete bývalou Zlatou uličkou (Hodžova ulica s laubniami), dostanete sa ku **Kostolu sv. Barbory**, ktorý je známy hodnotným barokovým interiérom. Zaujímavosťou je, že tento kostol má **dva organy** (malý a veľký), ktoré sú dielom významného organára Peregrína Wernera. Na mieste vrátnice bývalého františkánskeho kláštora sa dnes nachádza **Lorelánska kaplnka**, ktorú postavili františkáni v 18. stor. Na prehliadku kaplnky sa prihláste v Turistickej informačnej kancelárii mesta Žilina. Oproti Kostolu sv. Barbory na rohu sa nachádza **Bacherova vila**,

v ktorej od 12. decembra 1918 do 2. februára 1919 sídlila „prvá slovenská vláda“. Bolo to v období, kedy sa Žilina na dva mesiace stala hlavným mestom Slovenska.

Ďalšou uličkou (Sládkovičova), ktorá z námestia vychádza, sa dostanete k budove bývalej **neologickej synagogy**, ktorej autorom bol významný berlínsky architekt **Peter Behrens**. Po dlhých rokoch prišlo k obnove interiéru synagogy, ktorej zámerom bolo odstránenie nepôvodných stavebných zásahov a následná premena budovy na kultúrnu inštitúciu. V súčasnosti by sme tu našli významnú galériu súčasného umenia a centrum kultúrnych a komunitných aktivít. Oproti synagoge uvidíte **Rosenfeldov palác**, ktorým dal postaviť žilinský finančník Ignác Rosenfeld

na mieste bývalého meštianskeho domu podľa návrhu architekta Nicoletta Rautera v roku 1907. Prízemie paláca slúžilo pre potreby banky a prvé poschodie bolo obytným reprezentatívnym priestorom Rosenfeldovcov. Dnes je jeho úlohou kultúro-osvetová činnosť, organizovanie podujatí, ktoré úzko súvisia s aktuálnym dňom, ale aj s históriou mesta. Okrem toho tu nájdete stálu expozíciu **Bábky v podkroví a Knihársku dielňu Lidy Mlichovej**.

Ak sa z námestia vyberiete ulicou Jozefa Vuruma, v jej strede sa nachádza **Dom umenia Fatra** (Grand Bio Universum), v ktorom sa v roku 1922 konala premiéra prvého slovenského hraného filmu „Jánošík“. Dom umenia Fatra je v súčasnosti sídlom Štátneho komorného orchestra Žilina, ktorý

je od svojho vzniku v roku 1974 jediným orchestrom „mozartovského typu“ na Slovensku. Každoročne začína sezónu v septembri a zakončuje ju slávnostným záverečným koncertom v júni. Z námestia sa Burianovou medzierkou, ktorá v minulosti patrila k najužším uličkám v meste, dostanete k **Burianovej veži** – zvonici susediaceho kostola. Pripomína nám známe talianske zvonice – kampanily. Ak chcete obdivovať mesto Žilina z výšky, prihláste sa na prehliadku Burianovej veže v Turistickej informačnej kancelárii mesta Žilina. Ako na dlani sa pred vami rozprestie panoráma okolitých vrchov, ktoré sú častým cieľom turistických vychádzok. A tu, pri **Katedrále Najsvätejšej Trojice**, sa pomyselný kruh prehliadky centra mesta Žiliny uzatvára. Kostol patrí k najvýznamnejším objektom v meste. S veľkou

pravdepodobnosťou v jeho blízkosti stál **hrad**, o ktorom sú písomné správy od roku 1350 do roku 1457. V roku 1610 sa tu uskutočnila Žilinská synoda, najvýznamnejšia udalosť reformácie na Slovensku. Vychutnajte si ešte pohľad z balustrády pri kostole. V Žiline si na svoje prídu aj milovníci výtvarného umenia. Galérie celoročne ponúkajú výstavy domáчих i zahraničných autorov. V **Považskej galérii umenia v Žiline** je umiestnená stála expozícia významného slovenského maliara, grafika a ilustrátora Vincenta Hložníka a Prvé múzeum intermédií. Vo výstavných priestoroch Rosenfeldovho paláca i Novej synagogy uvidíte diela zamerané na dizajn, typografiu a súčasné umenie. V budove spoločnosti HOUR vystavujú diela stálej expozície **Ikony**.

Ak preferujete múzea a radi poodhaľujete históriu, neváhajte navštíviť **Múzeum židovskej kultúry** na ulici Daniela Dlabáča, ktoré sídli v budove bývalej ortodoxnej synagogy, kde je umiestnená stála expozícia judaizmu. K tejto téme sa viaže aj **Pamätná izba Vrba a Wetzlera**, ktorá sa nachádza v budove bývalého židovského starobinca na Hollého ulici. Práve tu sa počas 2. svetovej vojny ukrývali prví dvaja utečenci z koncentračného tábora Osvienčim, Rudolf Vrba a Alfréd Wetzler, a napísali správu o hrôzach koncentračných táborov. Pamätnou izbou vás previedie Turistická informačná kancelária mesta Žilina. V meštianskom dome na Hornom Vale je k nahliadnutiu expozícia venovaná životu a dielu významného Žilinského národovca, historika, právnika a archivára **Alexandra Lombardiniho**. A zabudnúť nesmie-

me ani na **Budatínsky hrad**. Z Námestia Andreja Hlinku je vzdialený pešou chôdzou približne 30 minút a je obkolesený nádherným historickým parkom, ktorý je ako stvorený na oddych či nenáročnú prechádzku. Budova hradu sa v súčasnosti využíva ako múzeum, kde vás čaká prehliadka 2. a 3. nadzemného podlažia a tiež veže, ktorá skrýva mnoho historických zaujímavostí a je zavŕšená vyhlídkou na mesto Žilina a okolie. V príľahlej hospodárskej budove z 18. storočia sa nachádza **Drotársky pavilón**, kde môžete obdivovať najväčšiu zbierku drotárskych pamiatok na svete.

Keď vám zvýši čas, využite ho na výlety do okolia Žiliny, ktoré sa vyznačujú malebnou prírodou a nespočítaným množstvom turistických atrakcií. Môžete

sa vydať na prechádzku k **Vodnému dielu Žilina**, ktoré je veľmi príjemným rekreačným a športovým miestom. Ak vás to skôr ťahá do prírody, zvolte turistiku k **rozhladni Dubeň**, ktorá je situovaná priamo nad mestom a poskytuje vynikajúci výhľad na celé jeho okolie. Pomerne ľahko dostupnou vyhlídkou a ideálnym miestom na prechádzku lesom je **lávka s prístreškom na kopci Straník**. Straník ponúka pre milovníkov aj možnosť paraglidingu. K obom vyhlídkam vedie dobre značená a nenáročná turistická trasa.

Jedinečnú kulisu počas prehliadky Žiliny vám vytvoria rôzne kultúrne podujatia, ktoré sa pravidelne a celoročne konajú. V máji sa uskutočňuje najväčšie kultúrne podujatie severného Slovenska – **Staro-**

mestské slávnosti, ktoré prezentuje ľudových remeselníkov, folklórne súbory a súčasnú slovenskú i zahraničnú hudobnú scénu. Počas Žilinského kultúrneho leta si vychutnáte koncerty, divadlo, filmové projekcie a výstavy. V auguste sa môžete na jeden celý deň ocitnúť v stredoveku – **Stredoveký deň**. **Deň zdravia** sa koná v septembri a je zameraný na zdravie, krásu a vitalitu. Súčasťou podujatia sú aj bezplatné zdravotné vyšetrenia. Zimnú atmosféru dotvára príhod Mikuláša a tradičné **Vianočné trhy**. Športoví nadšenci si prídu na svoje počas lyžiarskych, futbalových, plaveckých, bežeckých a cykloturistických podujatí. Jedným z nich je napríklad podujatie „Sever proti Juhu“, počas ktorého sa hrá futbal priamo na Námestí Andreja Hlinku. Žilinský mestský

polmaratón ponúka beh naprieč mestom Žilina i jeho okolím a počas obľúbeného Vianočného behu, ktorí sa každoročne koná na Vodnom diele Žilina, si účastníci môžu zvoliť trasu dlhú 1 km, 8 km, polmaratón alebo maratón

Žilina je verná aj svojej povesti významného hudobného centra. V mesiaci apríl sa tu každoročne koná **Stredoeurópsky festival koncertného umenia** (Allegretto) – medzinárodná prehliadka klasickej hudby. Allegretto je považovaný za jeden z najprestížnejších festivalov svojho druhu na Slovensku, svoje uznanie si však už získal i v kultúrnych kruhoch európskych krajín. Kvalitný umelecký zážitok vám ponúka aj **Mestské divadlo v Žiline**. Ma-

jestátna budova mestského divadla bola postavená v rokoch 1942 – 1944 v štýle talianskeho neoklasicizmu s funkcionalistickým riešením interiéru. Mestské divadlo Žilina bolo založené v roku 1992 a je príspevkovou organizáciou Mesta Žilina. Má svoj stály súbor a uviedlo už vyše 100 premiér. Dramaturgia divadla je zameraná na všetky segmenty mestského diváka a orientuje sa v posledných sezónach na premiéry súčasných hier slovenských a svetových autorov. Za inscenácie vo svojom repertoári divadlo získalo v posledných rokoch niekoľko významných ocenení. S deťmi sa oplatí navštíviť **Bábkové divadlo v Žiline** – najstaršie profesionálne bábkové divadlo na Slovensku. V repertoári prevažujú adaptácie klasických ľudových rozprávok, kladie sa dôraz na dramatizácie autorských rozprávok a na pôvodné autorské hry. Odporúčame vám navštíviť podujatia kultúrneho centra **Stanica Žilina-Záriečie**, ktoré patrí do medzinárodnej siete nezávislých kultúrnych inštitúcií Trans Europe Hallés a pre kultúrne účely využilo chátrajúce priestory starej železničnej zastávky. Pravidelne organizuje akcie a workshopy so zameraním na literatúru, hudbu, divadlo, súčasný tanec, film, literatúru a architektúru, je tiež miestom pre tvorivé dielne pre deti. Najväčšími akciami sú festivaly KioSK, Fest Anča, Žilinský literárny festival, či Hory a Mesto Žilina.

ČO (MOŽNO) O ŽILINE NEVIETE...

- Prvá písomná zmienka o území je z roku 1208. V listine nitrianskeho župana Tomáša sa spomína pod názvom „terra de Selinan“ (zem Žiliňany).
- „civitas Zylinensis“ alebo „mesto Žilina“ sa po prvýkrát spomína v listine z roku 1312, ktorou bolo udelené dedičné richtárstvo žilinskému mešťanovi Henrichovi v obci Kolárovice,
- mesto obklopuje päť hradov – Lietava, Hričov, Budatín, Strečno a Starý hrad,
- názov Žilina sa vyskytuje v niekoľkých slovenských jazykoch a znamenalo „miesto veľmi vlhké alebo inak bohaté na vodu“,
- týmto názvom je okrem nášho mesta pomenova-

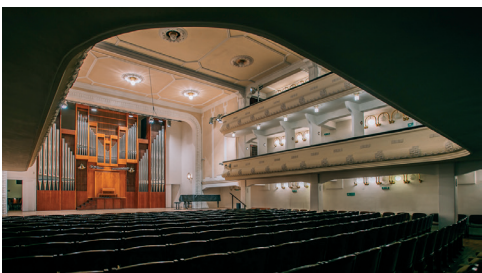

ZAÚJIMAVOSŤ

Najstaršou architektonickou pamiatkou na území mesta je Kostol sv. Štefana kráľa v miestnej časti Dolné Rudiny, ktorého vznik sa datuje od prvej tretiny 13. storočia.

ČO MÔŽETE OBDIVOVAŤ?

- stredoveké nástenné maľby apoštolov, ktoré pochádzajú z obdobia okolo roku 1250,
- chronostikon umiestnený na víťaznom oblúku medzi svätyňou a loďou kostola,
- Kaplnku Božieho Tela v areáli kostola,
- dva barokové bočné oltáre,
- poľnú kaplnku.

KAM ZA KULTÚROU

- **Mestské divadlo Žilina**
www.divadlozilina.eu
- **Bábkové divadlo Žilina**
www.bdz.sk
- **Štátny komorný orchester Žilina**
www.skozilina.sk
- **Krajské kultúrne stredisko v Žiline**
www.krkszilina.sk
- **Považské múzeum**
www.pmza.sk
- **Považská galéria umenia Žilina**
www.pgu.sk
- **Rosenfeldov palác**
www.rosenfeldovpalac.sk

TIPY NA AKTÍVNY RELAX

- **Mestská krytá plaváreň**
www.sportzilina.sk/plavaren-zilina/
- **paragliding na Straníku**
www.x-air.sk
- **Vodné dielo Žilina**
Indoor a outdoor gym CROSSbeFIT
Beach volleybal
Paddleboardy Chicken SUPreme
www.extremepark.sk
- **areál plážových športov**
www.pivarskabasta.sk
- **tenisové kurty**
www.tenispoint.sk
www.tkzilina.sk

TIPY NA TURISTIKU

Okolie Žiliny poskytuje veľké možnosti pre pešiu turistiku, nech už sa vydáte ktorýmkoľvek smerom. Krásy prírody môžete obdivovať v Strážovských vrchoch, na Súľovských skalách, v jednom z deviatich národných parkov Slovenska – NP Malá Fatra, na majestátnom Kľaku alebo na náučných chodníkoch v Strečne

PODROBNÉ TIPY NA TURISTIKU NÁJDETE NA:

www.regionmalafatra.sk
www.tikzilina.eu

TURISTICKÁ INFORMAČNÁ KANCELÁRIA MESTA ŽILINA

Chcete doplniť informácie o kultúrnych, prírodných, športových aktivitách, službách, možnostiach ubytovania či dopravnom spojení? Neváhajte navštíviť TIK mesta Žilina, kde vám radi poradia. Okrem toho vám sprostredkujú prehliadky historického centra a na pamiatku si odnesiete suveníry z mesta Žilina..

na aj obec v Čechách a prímestská časť mesta Nový Jičín,

- ako jediné mesto na Slovensku sa vykúpilo z dedičného richtárstva vlastnými prostriedkami,
- privilégium pre žilinských Slovákov, vydané v roku 1381 Ľudovítom I. Veľkým, je najstarším písomným dokladom slovenského povedomia na našom území,
- žilinské arkádové chodby na Mariánskom námestí sú najrozsiahlejším a najsúvislejším komplexom krytých komunikácií na Slovensku a údajne aj v celom bývalom Uhorsku,
- v roku 1903 sa tu konala Priemyselná výstava Horného Uhorska, akási „svetová výstava v malom“, na ktorej bolo vidieť dynamický nástup slovenských živnostníkov a podnikateľov,
- v 17. storočí existoval v Žiline pivovar, ktorého pivo

ZAÚJIMAVOSŤ

Drevený Kostol sv. Juraja v miestnej časti Žilina-Trnové je najstarším zachovaným rímskokatolíckym dreveným kostolom v našom regióne. Prvá písomná zmienka o tomto kostole pochádza z roku 1583. Je jedinou pamiatkou svojho druhu v celom regióne Žiliny. Celý bol postavený z dreva bez jediného železného klinca. Je zároveň najzápadnejšie situovanou gotickou drevenou sakrálnou stavbou. Bol kompletne zreštaurovaný v roku 2011

- **Nová synagóga**
www.novasynagoga.sk
- **Tri steny**
www.tristeny.sk
- **Expozícia originálnych IKON**
www.ikony.hour.sk
- **Galéria ASISI**
www.asisi.sk
- **Stanica Žilina-Záriečie**
www.stanica.sk

- **bedminton**
www.bedmintonzilina.sk
- **golf**
www.golfprevsetkych.sk
- **biliard**
www.staramenza.sk
- **kolkáreň**
www.bowlingmirage.sk
www.staramenza.sk
www.bowlingacademy.sk
www.bowlingsolinky.sk
- **šípky**
www.staramenza.sk

KAM S DEŤMI

- **detské svety**
www.kongozilina.sk
www.junglepark.sk
www.mirageshopping.sk
www.holahop.sk
- **kiná**
www.zilina.sterio.sk
www.cine-max.sk
- **knížnice**
www.krajskakniznicazilina.sk
www.mkzilina.sk
- **hvezdáreň**
www.astrokysuce.sk

bolo tak vychýrené, že sám uhorský palatín si až 300 vedier nechal priviezť do Prešporka,

- od 12. decembra 1918 do 2. februára 1919 v Žiline sídlilo Ministerstvo s plnou mocou pre správu Slovenska pod vedením MUDr. Vavra Šrobára a Žilina bola hlavným mestom Slovenska,
- židovská komunita od polovice 19. storočia do 40. rokov 20. storočia významne ovplyvnila tvár mesta a udalosti v ňom,
- ako prvé mesto na Slovensku v roku 1963 vybudovalo krytú plaváreň s 50-metrovým bazénom, ktorý vo svojej dobe splňal náročné olympijské kritériá,
- futbalový klub MŠK Žilina sa stal účastníkom skupinovej fázy Ligy Majstrov a Európskej ligy UEFA.

ČO MÔŽETE OBDIVOVAŤ

- stredoveké nástenné maľby apoštolov, ktoré pochádzajú z obdobia okolo roku 1250,
- chronostikon umiestnený na víťaznom oblúku medzi svätyňou a loďou kostola,
- Kaplnku Božieho Tela v areáli kostola,
- dva barokové bočné oltáre,
- poľnú kaplnku.

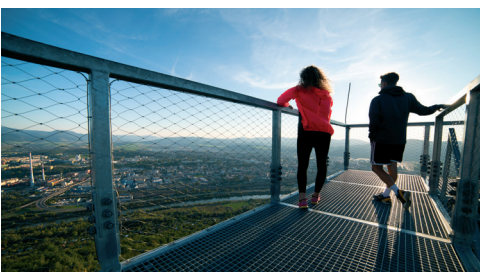

VYHLADAŤ PROGRAM PODUJATÍ KULTÚRNYCH INŠTITÚCIÍ SI MÔŽETE NA:

- www.tikzilina.eu

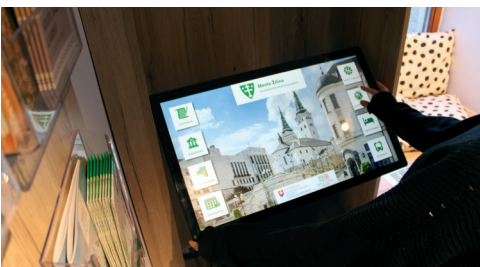

- **lezecké steny**
www.laskala.sk
www.k2zilina.sk
- **escape room**
www.escapezilina.sk
www.escapeiland.sk
www.junglezilina.sk
- **laser game**
www.gridlaserarena.sk
www.darksidede.sk
- **bikesharing**
www.bikekia.sk

VIAC INFORMÁCIÍ O ŽILINE A OKOLÍ

- www.tikzilina.eu
- www.regionmalafatra.sk
- www.viator.sk
- www.slovakiatravel.sk
- www.zilinskazupa.sk
- www.zilinskyturistickykraj.sk

Adresa J. M. Hurbana 1, 010 01, Žilina
Mobil +421 (0)907 845 567
E-mail info@tikzilina.eu

www.tikzilina.eu